

Betoog begroting 2019
November 2018

Voor ons ligt de eerste begroting van het nieuwe college.

En naar aanleiding daar van moesten we het vandaag maar eens hebben over het ZwitserLeven gevoel. Het zou heel goed kunnen dat die parallel al eens eerder is getrokken, maar toch haal ik hem maar weer eens te voorschijn.

ZwitserLeven gevoel, dan denk je eerst aan het plaatje met wuivende palmen op een zonnig strand. Daar komen we straks nog op terug. En in tweede instantie denk je aan een goed gevulde pensioenpot.

In Nederland zijn de pensioenpotten goed gevuld. Maar ondanks een verdubbeling van die potten in de afgelopen tien jaar worden de pensioenen niet geïndexeerd. Dat komt door de systematiek die er op los wordt gelaten. Een lage rekenrente. En vandaag stond weer een dreigende boodschap in de krant dat de koersdalingen op de beurs van de afgelopen tijd ook al een negatieve invloed hebben op de dekkingsgraad. En dat indexering nog verder weg is. Zo blijven die potten wel goed gevuld.

Dat hebben ze in Brussel ook gezien en langzaamaan probeert men vanuit Europa meer grip te krijgen op de Nederlandse pensioenen. Bij sommigen bestaat de angst dat dat zal leiden tot een herverdeling van pensioengeld binnen Europa. Of dat zo is, dat valt nu nog niet te zeggen.

Afijn, u voelt misschien wel aan waar dit straks heen gaat.

Zoals in Huizen de goede gewoonte is hebben we een sluitende begroting, zij het ook nu weer met inzet van diverse reserves, vooral het Schommelfonds. Dit fonds is ooit in het leven geroepen onder de noemer Reserve Egalisatie Algemene Uitkering om grote variaties in de uitkering uit het Gemeentefonds op te vangen. Alleen wordt het nu vooral gebruikt als een soort Egalisatiereserve Plus. Misschien moeten we het in 2019 daar maar eens over hebben. Waar we het dus ook over moeten hebben is onze Algemene Reserve, zeg maar onze lokale pensioenpot.

Tijdens de afgelopen verkiezingscampagne hebben veel partijen uitgesproken dat we een plan moeten opstellen over de omgang met de Algemene Reserve. Dat in het licht van het Zwaard van Damocles, ook wel ARHI genoemd. We moesten toch voorkomen dat in geval van een fusie onze gekoesterde spaarpot zonder meer wordt herverdeeld. En een beetje herverdelen kan best wel, maar om alles zo maar in de grabbelton te kieperen gaat de ChristenUnie wel wat te ver. Dus daar moeten we wat mee.

In het collegeprogramma lezen we niets meer over omgaan met de Algemene Reserve en ook in de programmabegroting is het niet terug te vinden.

Wat we wél teruglezen is dat het rendement op onze Reserve steeds verder achteruit kachelt. Werd ooit 5% gerealiseerd, nu zitten we op een bescheiden 2% en het perspectief is dat dit nog verder terugloopt. Op een Algemene Reserve van 57 miljoen scheelt dat nu al 1,7 miljoen aan rente die we anders op onze exploitatie konden inzetten.

Positief aan dit verhaal is dat een investering zich eerder kan terugverdienen.

En dat biedt perspectief wanneer het gaat om duurzame investeringen in bv het maatschappelijk vastgoed.

Graag een reactie van het college op zowel het punt van visie op de Algemene Reserve als de mogelijkheden tot het doen van investeringen vanuit de Algemene Reserve.

Hebben we het over het ZwitserLeven gevoel, dan dringt zich ook het beeld op van de Zilveren generatie, door sommigen smalend de Grote Vergrijzing genoemd.

En laten we wel zijn: Huizen verzilvert.

Langzaamaan zakt het inwonertal richting de 40.000. Wat gebeurt er als we daar onder komen? Welke consequenties heeft dat voor algemene uitkering en voorzieningen? Zijn we daar op voorbereid? Of laten we het zo ver niet komen? En hoe doen we dat doen? Is die fusie dan toch noodzakelijk of lukt het ons om Huizen aantrekkelijker te maken voor jonge inwoners?

Naast werkgelegenheid zijn mobiliteit en bereikbaarheid hierin belangrijk.

Getuige artikelen in kranten en de vragen van GL is er onrust over de aanbesteding OV. Via verschillende kanalen wordt geprobeerd te sussen, krant en college dragen daar aan bij. Zo zal er niet worden bezuinigd, wat de facto een versraling betekent want alles wordt duurder. En nee, er ligt nu geen provinciaal voorstel om buslijnen te schrappen. Maar dat zegt nog niks over de definitieve aanbesteding.

Waar het de ChristenUnie vooral om gaat is bereikbaarheid. Voor alle bevolkingsgroepen en we letten daarbij extra op die zilveren generatie.

De bereikbaarheid per auto is grosso modo wel in orde. Voor het overige dreigt Huizen geïsoleerd te raken. De railverbinding zullen we nog lang op moeten wachten, en ook wat betreft fietssnelwegen zit Huizen in de wachtkamer. We zullen het moeten doen met doelgroepenvervoer, maar hoe kwetsbaar dat is laat de problematiek rondom de WMO-taxi wel zien. Als we willen dat oudere mensen langer zelfstandig blijven wonen, zal die bereikbaarheid goed op orde moeten zijn.

Hoe denkt het college de inwoners van Huizen voldoende duidelijkheid en zekerheid te bieden als het gaat om mobiliteit en bereikbaarheid.

Als we het toch over fietsen hebben: het akkoord wil het fietsen stimuleren. Vinden we prima. Maar onder prestaties ontbreekt wat ons betreft het voorzien in goede fietsenstallingen. We constateren dat het vooral in het Oude Dorp op zaterdag een hele kunst is om je fiets te stallen of je door alle fietsen naar winkels en markt te wurmen. Gaat u daar ook wat aan doen?

Sijsjesberg: renovatie van entree en horeca. We hebben al eerder aangegeven dat we daar graag de kleedruimtes ook bij betrokken zien. Eerlijk gezegd kennen we geen knelpunt bij het horecadeel, kleed- en doucheruimtes daarentegen zijn gedateerd. Is het college bereid de afweging te maken om de kleedruimtes te renoveren?

Wat betreft het Jeugdbeleid: we juichen de preventieve insteek van het college toe. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota hebben we als preventief instrument over de Relatiedesk gesproken. Die zien we niet letterlijk terug, maar wel in aspecten. We zullen dat blijven volgen.

Ouderenwoonakkoord:

Er zit een gat tussen zelfstandig wonen en verzorgingshuis. Er is behoefte aan meer variatie waar ouderen veilig kunnen wonen (veilig in de zin van zorg nabij) en elkaar ontmoeten in hun woonomgeving. We vinden het belangrijk dat daar over wordt nagedacht, met betrokken partijen, en we hopen dat het college dat ook vindt.

Participatie:

In programmabegroting lezen we wel wat over burgerparticipatie, we missen het onderdeel Jeugd daar nog bij. We herinneren u aan onze voorstellen voor een kinderburgemeester en het betrekken van jongeren met bv het pizzavragenuurtje. Gaat u daar nog concreet wat mee doen?

P59, nr 10: betere toegang tot zorg en regelingen. Daar kunnen wij ons in vinden. Zo is de clientondersteuning maar moeilijk te vinden op de eigen website van de gemeente. En wat dat is (clientondersteuning), is moeilijk te begrijpen. Het begrip clientondersteuning is vanuit de ambtenaar gedacht 'ondersteuning voor een client', en niet vanuit de gebruiker 'extra paar oren bij een gesprek'. De uitleg is ook minimaal. Of wat te denken van het kwijtscheldingsformulier: dat kun je niet downloaden, dat moet je aanvragen. Weer een extra stap, waarvan je de noodzaak niet snapt. Dus 'niet alleen goede toegang tot zorg en regelingen, ook begrijpbaar' zou het uitgangspunt moeten zijn. Zorg dat hier niet alleen door ambtenaren naar wordt gekeken, maar juist door gebruikers én niet-gebruikers, want juist niet-gebruikers moeten, wanneer hulpvraag zich aandient, hun weg weten te vinden.

Wie aan ZwitserLeven gevoel denkt, denkt ook aan zonnige stranden, wuivende palmen en flanerende toeristen over een aantrekkelijke boulevard en mooie verblijfsmogelijkheden.

Nu heeft Huizen veel te bieden met de Haven en het Oude Dorp en een prachtige en veelzijdige omgeving met water, mooie landschappen en aantrekkelijke steden in de buurt. Aan de Kustvisie wordt gewerkt, we verwachten dat daar nog wel wat kritische noten over moeten worden gekraakt, maar we zijn op weg!

Dus niets staat een verblijf van toeristen in Huizen in de weg, behalve het gebrek aan verblijfsmogelijkheden.

Hotel Newport lijkt helaas een zorghotel te worden (in principe niets tegen een zorghotel). Waar we als CU hebben ingezet op een derde hotel dreigen we er straks nog maar 1 over te houden. Hoe gaat het college zich het komende jaar inzetten om de verblijfsmogelijkheden uit te breiden?

Duurzaamheid:

We hadden eerder al de energiecoach genoemd. Wat ook loopt is Huizen Klimaatbewust. Het is belangrijk dat inwoners worden geholpen bij hoe ze kunnen verduurzamen. Dat we met proefwijken aan de slag gaan vinden we erg mooi. Daarnaast moeten ook Huizers uit andere wijken de gemeente kunnen vinden als het gaat om duurzaamheid.

In de programmabegroting noemt het college de Blokkerpanden, en daarbij een supermarkt als aansprekende entree.

Nu verwachten wij dat velen met ons dat niet zo ervaren. We hebben niets tegen een supermarkt van welke keten dan ook, maar willen er voor waken dat we straks tegen een geblindeerde galerij aankijken. Dat is helemaal niet aantrekkelijk en uitnodigend. We hopen dat het college dat met ons vindt en daar ook aan zal werken. Graag een reactie.

Belastingnota:

Voor het overgrote deel kunnen we instemmen met de Belastingnota.

Tijdens de behandeling in ABM hebben GroenLinks en de ChristenUnie vragen gesteld over het vergroenen van het belastingstelsel en het meerekenen van duurzame investeringen bij het bepalen van de WOZ-waarde. Dat laatste heeft direct gevolgen voor de hoogte van de Onroerende Zaakbelasting.

Het zou goed zijn om te komen tot een vergroening van ons lokale belastingstelsel.

Zoals het nu is wordt je als verduzamer belast. Dat staat lijnrecht tegenover wat we eigenlijk willen, namelijk dat de vervuiler betaalt.

Duurzaam gedrag moet worden beloond. Dat doen we enerzijds al via subsidies maar vervolgens halen we dat weer terug via de OZB. Dat zou inwoners kunnen ontmoedigen en dat willen we voorkomen.

In de Belastingnota worden diverse mogelijkheden benoemd. Navraag leverde op dat het hier om algemene mogelijkheden gaat, die wettelijk nog niet mogelijk zijn. En het is ook geen uitputtende lijst. Denk bv aan het belonen van een hoog energielabel voor bestaande woningen.

Als raad willen we duurzaam gedrag en investeringen blijven bevorderen, ook via het lokale belastingstelsel.

We dienen daarom een motie in, mede namens GroenLinks en Dorpsbelangen Huizen, waarmee we een aanzet willen geven om die vergroening van het belastingstelsel zo snel mogelijk tot stand te brengen.

Marijke:

Helderheid *per 1 november*, dat is wat we *als raad* van Huizen eind mei aan drie verenigingen beloofden te geven, te weten base- en softbalvereniging De Zuidvogels, Stichting Huizer Hockeyclub en atletiekvereniging Zuidwal. Vandaag zouden we, op basis van uitgevoerde energiescans, besluiten met welke 'voorziening voor led en of voor andere energiemaatregelen' we de verenigingen gaan helpen. *Zo staat het in ons besluit. De verenigingen konden met onze ondersteuning energiescans uit laten voeren zodat ze een keus voor rendabele duurzame investeringen konden maken. En die scans geven ons als raad ook duidelijkheid waar we op in kunnen steken.*

Maar feitelijk tasten de verenigingen voorlopig nog in het duister wat ze met de energiescan in de hand van de gemeente Huizen kunnen verwachten – afgezien van led-verlichting dan. Zoals onder punt 4 van het voorstel staat wil het college de overige uitkomsten van de energiescans betrekken bij het uitwerken van het coalitieakkoord. Maar hoe sympathiek ook, het schept geen duidelijkheid voor atletiekvereniging Zuidwal. Deze vereniging maakt kenbaar dat ze serieus zonnepanelen overwegen, maar of er hulp van de gemeente komt – en als het er al komt wanneer dan, blijft duister. En alhoewel de Huizer Hockeyclub wellicht wel gebruik gaat maken van de reservering voor led-verlichting, is ook voor hen - net als base- en softbalvereniging De Zuidvogels – niet duidelijk wat ze verder van de gemeente kunnen verwachten. En dat is wel wat we hadden toegezegd.

Aan helderheid, duidelijkheid, hechten wij als ChristenUnie. Naar deze verenigingen toe, maar ook naar de verenigingen toe die bezig zijn met een energiescan en waar we als raad nog over zullen spreken en besluiten. Als wij duidelijkheid toezeggen, moet wie dan ook - inwoner en vereniging - ervan op aan kunnen dat we daaraan vasthouden.
Om die duidelijkheid te geven stellen we daarom voor het voorliggende voorstel te amenderen.